

Openbaar verslag van Maandelijke Inspraak, presentaties en meningvormende overleggen op 9 september 2020

Datum	: 9 september 2020
Aanvang	: 20:00 uur
Einde	: 22:35 uur
Vergaderlocatie	: Bodegraven
Voorzitter	: Dhr. R.S. Kersbergen
Griffier	: Drs J.H. Rijs
Aangemeld	: D.A.M. (Dirk) van den Acker, H.P. (Hennie) Castelein, M.M.E. (Merel) van Dijk-Baak, R.G.P. (Reinoud) Doeschot, L. (Lisbeth) Hertogh-van der Laan, M. (Marijke) Kasius - Krist, J.P.J.M. (John) Kempeneers, R.S. (Robin) Kersbergen, D.J. (Dirk-Jan) Knol, I.C.J. (Inge) Nieuwenhuizen, E.M. (Els) Oliwkiewicz-Borsboom, A.M.W. (Annemiek) Oskam, F. (Frank) Rijkaart, J.H. (Hans) Rijs, J.C.H. (Jan) van Rooijen, R.A.E. (Remco) Tijssen, E.S. (Elly) de Vries, F.J. (Fred) Westerink, V. Zoomers, J.T.M. (John) Zwetsloot

1. Opening

Notulen:

De voorzitter heet iedereen van harte welkom bij deze digitale inspraak en presentatie-avond. Spreker vestigt de aandacht op de bijeenkomst voor de RES voor alle raadsleden, die op 10 september in Gouda zal plaatsvinden. Op dit moment zijn er nog maar weinig aanmeldingen.

INSPRAAK

De termijn om u aan te melden voor de inspraak is verlopen

2. WKO Weideveld, stand van zaken (20:05 - 20:45 uur)

Insprekers:

- Levi Hogendoorn
- Erik Enter
- Ton Valentijn
- Jeroen Leenderts
- Laurens Rorive

Notulen:

De heer Hogendoorn spreekt in over WKO Weideveld, stand van zaken:

"Geachte leden van de raad van Bodegraven-Reeuwijk. Als eerste wil ik beginnen met het corrigeren van diverse uitspraken, die zijn gedaan voor het zomerreces. U als raad heeft toen ingestemd met een bijdrage van € 28.800, – voor de problematiek bij het WKO Weideveld. Dit is toen gepresenteerd als 'een cadeautje aan de bewoners'. Dit klopt feitelijk niet.

Dit is namelijk een cadeautje aan energieleverancier Eteck. Dit bedrag is bedoeld en wordt gebruikt voor aanpassingen binnen de demarcatie van Eteck. Ik wilde dit wel nadrukkelijk benoemen om de juiste beeldvorming te geven richting de samenleving. Nogmaals deze € 28.800, – is dus een cadeautje aan Eteck. Dan nu mijn inspraak. Waarom spreek ik wederom tot u? Dit heeft verschillende redenen:

1. Dat is vanwege de puinhopen die Eteck, en ik benoem Eteck nadrukkelijk, de afgelopen maanden letterlijk en figuurlijk heeft achtergelaten in de wijk. Dit ligt niet aan Francken en Vermeij, Kropman of wie dan ook, maar alleen aan Eteck.
2. De plots ingelaste ambtelijke bijpraatsessie van een uur geleden.
3. De mooie woorden van Eteck. Maar de daden blijven uit.
4. De beeldvorming in de media.
5. De diverse verontrustende mails vanuit Eteck aan het college.

Ik wil me beperken tot de laatste vier punten, omdat de andere insprekers al genoeg zullen vertellen over hoe Eteck te werk gaat en ik anders over een uur nog aan het vertellen ben. Over punt 2, de ambtelijke bijpraatsessie, verbaas ik me. Waarom komt deze pas twee dagen geleden tot stand nadat vijf inwoners zich hebben aangemeld voor spreektijd op dit onderwerp? Waarom staat deze openbaar vermeld in het RIS? Is dit vanwege het feit om vooraf op de inspraak de rijen al te sluiten en enige duiding te geven over de problematiek, die ik en de vier andere insprekers u nu vertellen? Was het in deze niet verstandig om te wachten met de ambtelijke bijpraatsessie tot na de inspraak van de vijf inwoners? Dan hadden hun bijdrages meegenomen en gewogen kunnen worden in deze sessie zodat we samen kunnen optrekken in datgene dat wij allen voor ogen hebben. En dat is een energieleverancier, die levert conform contract met het daarbij behorende serviceniveau naar haar klanten. En dat brengt me op punt 3. De mooie woorden van Eteck. Eigenlijk kan ik daar kort over zijn. Het blijft bij Eteck al jarenlang alleen maar bij woorden. Ik zal een kleine opsomming maken van enkele punten die nog steeds niet zijn uitgevoerd:

1. Communicatie met de bewoners.
2. Een werkende app met actuele meterstanden.
3. Compensatie voor alle problemen van het afgelopen jaar.
4. Constructieve oplossingen met betrekking tot het systeem.
5. Toegezegde bewonersavond, dat kan ook digitaal.
6. Koude levering.

Hoewel dit allemaal wel, onder andere op de bewonersavond vorig jaar, is toegezegd door Eteck. Waar Eteck wel druk mee is, en dat is punt 4, is het praten met de media en statements naar buiten brengen, die overigens niet met hun klanten worden gecommuniceerd. In elk artikel en elk statement bagatelliseert Eteck de problemen. "Het ligt aan de binnenhuisinstallatie, het systeem is verouderd, het zijn maar enkele klagers." Los van het feit dat meerdere verklaringen van Eteck feitelijk onjuist zijn, wijst dat vingertje van ze naar iedereen behalve naar Eteck zelf. Eteck zou er goed aan doen om eens goed in de spiegel te kijken. Dat brengt me bij het laatste punt. Als er bij een betrouwbaar bedrijf blijkt dat ze niet kunnen voldoen aan hun verplichtingen dan gaan ze er alles aan doen om dat wel voor elkaar te krijgen, want anders verlies je je klanten. Zo niet Eteck. Eteck weet dat hun klanten voor tientallen jaren vast zitten aan een contract en waarom zou je dan moeite doen? Je gaat gewoon proberen om onder je contractuele verplichtingen uit te komen door het contract aan te passen. Dit blijkt ook wel uit de diverse mails vanuit Eteck aan de gemeente. Eteck spreekt over "technische, juridische en/of administratieve onvolkomenheden" in hun statement naar de media en de politiek. Dit statement hebben wij als bewoners trouwens

nooit gekregen vanuit Eteck. Daarnaast doet Eteck in een mail naar de gemeente het volgende voorstel "het spanningsveld tussen de verschillende eisen te bespreken en hier afspraken over te maken in prioritering van eisen voor het geval dat de eisen niet met elkaar verenigbaar zijn". In de mail vanuit Eteck genaamd "kostenkader Weideveld 17 juli 2020" aan de gemeente, gaan ze zelfs nog een stapje verder:

1. "Wij willen met de gemeente een nieuw NMDA beginsel vaststellen. Wij willen hiervoor zoveel als mogelijk de wettelijke kaders zoals de warmtewet hanteren."
2. "Wij willen een vaststellingsovereenkomst of addendum opstellen waarin wordt afgesproken om bijlage E, maar ook andere bepalingen van de overeenkomst te vervangen door nieuwe afspraken."
3. "Wij zouden in een addendum graag de toetsing- en vaststellingsplicht voor tarieven repareren die rusten tussen gemeente en Eteck."

Het contract wat de gemeente momenteel heeft met Eteck is het enige houvast wat 142 gezinnen van deze gemeente hebben. Juist ook met het oog op de toekomst en de warmtewet 2.0. Deze nieuwe wet gaat desastreuze gevolgen hebben voor kleinere projecten, zoals het WKO in Weideveld. Dit wordt onderstreept door Bouwend Nederland. Ook op financieel gebied gaat dit grote gevolgen hebben voor de 142 gezinnen. Geachte raad, ik kom aan het einde van mijn betoog en wil me richten tot u, van mens tot mens, en afsluiten met enkele vragen aan u persoonlijk. Heeft u weleens een 40 à 50 storingen per jaar ervaren bij uw energieleverancier? Hoe zou u zich daarbij voelen als dat wel het geval is? Zou u overstappen als dat eventueel wel het geval zou zijn? Als u vraag 3 met ja beantwoord heeft, dan zitten we samen op dezelfde lijn. Ik kan dat echter niet. Ik kan niet opzeggen en zit nog 22 jaar vast aan deze partij. Daarom richt ik me tot u en uw partijen. Laat de politiek los en ga staan voor deze 142 gezinnen en ga unaniem als raad niet akkoord met het aanpassen van het contract tussen de gemeente en Eteck in enige of welke vorm dan ook. Laten we samen schouder aan schouder gaan staan tegen Eteck en hen wijzen op hun contractuele verplichtingen, zoals Eteck daar ook continue mee schermt richting haar klanten. En als het moet, durf dan handhavend op te treden. Dat is het enige wat ik vraag."

De heer Enter spreekt in over WKO Weideveld, stand van zaken:

"Geachte dames en heren van de gemeenteraad. Ik wil graag de gigantische problemen met betrekking tot de warmte, de koude en het tapwater aan de orde stellen. Het gaat dan met name om het technische aspect. Hierbij wil ik specifiek twee zaken toelichten: de door de gemeente gesponsorde update uitgevoerd door Eteck en de vijf tot tien jaar ellende die we nu ervaren als gevolg van een niet goed werkende installatie. Deel 1 hangt sterk samen met deel 2. Gezien de aanhoudende klachtenstroom en de rapportage door een of meerdere onderzoeksbureaus heeft de gemeente besloten om mee te doen in de oplossing van de problemen in Weideveld. Er is u voorgeschoteld dat de problemen zouden zijn opgelost met het kruisen van twee leidingen en het plaatsen van 2 afsluitkleppen. Ook zou na vijf tot tien jaar eindelijk toch maar een servicebeurt plaatsvinden. Je zou zeggen: "prima, Eteck lost het op." Echter besluit de gemeente vijftig procent van deze € 28.000, – bij te dragen aan de voorgestelde oplossing. Waarom? Geef me één goede reden waarom Eteck niet zijn eigen broek op moet houden. De gemeente betaalt dus € 200, – per woning voor aanpassingen van hetgeen Eteck verkeerd heeft aangesloten en aan onderhoud wat Eteck moet uitvoeren bij haar huurders. Deze geste van € 28.000, – is dus werkelijk absurd. Zeker als je in ogenschouw neemt dat de kosten per woning geschat worden op ongeveer € 130, –. 142 keer € 70, – is € 10.000, – in de zak van Eteck. Daarbij komt nog het eigen deel van

€ 28.000, – dat niet uitgegeven is. Dat is een leuk verdienmodel. Zeker als je het samen uitvoert met het reguliere onderhoud. Deel twee zal gaan over de uitvoering. Op enig moment is er een woning bezocht op basis waarvan besloten is welke ingrepen gedaan moeten worden om alles op te lossen. "We gaan achterstallig onderhoud uitvoeren, we kruisen twee leidingen en plaatsen twee terugstroom beveiligingen." De gemeente draagt € 28.000, – bij in de veronderstelling dat het een bijdrage is aan de oplossing van de problemen. Er zijn echter minimaal drie systemen in de wijk van 142 woningen. Er is maar bij één woning gekeken en daardoor is maar één systeem geïnspecteerd. Hierdoor ontstonden heel veel problemen: er waren verkeerde materialen ingekocht, het werk was waarschijnlijk zonder instemming van de gemeente uitbesteed aan Francken en Vermeij, die het vervolgens weer uitbesteed heeft, of een leger dombo's heeft ingehuurd. Allemaal zonder instemming en overleg met de subsponsor van het project, de gemeente. Er kwam iemand die eigenlijk vrachtwagenchauffeur was, iemand in een korte broek en op slippers en de geleverde prestaties resulteerden in het feit dat Eteck de opdracht bij Francken en Vermeij op 'hold' zette. Ik kreeg als laatste op een vrijdag een bezoek van de hoofdmonteur van Francken en Vermeij voor de update. Toen bleek dat hij de verkeerde spullen bij zich had, heb ik hem gereedschap en materiaal moeten verstrekken. Hij heeft de meters defect gemaakt de de kozijnen beschadigd. En toen hij tien uur later wegging, kwam hij met de mededeling dat het een beetje lekt. Hij zou zo snel mogelijk terugkomen met de juiste spullen. Als het te hard zou lekken, moesten we de kranen maar dichtdraaien. Wanneer we dan water nodig hadden, moesten we ze weer even op zetten. Ik ben nu tien bezoeken verder van Ronald Janse van Eteck en van de monteur van Francken en Vermeij. Iedereen zegt dat het systeem niet kan en gaat werken, maar niemand wil of heeft het lef om het te bevestigen. Ik zal in mijn spreektijd niet ingaan op de onderbouwing waarom het niet kan werken, maar sluit een bijlage in dit schrijven met een korte uitleg. Het gaat mij er om dat de boel nu eens opgelost wordt. Dit systeem is door iemand ontworpen en vervolgens toegepast en geïnstalleerd en ingeregeld. Het werkt echter niet. Zeker de koeling werkt niet. Wanneer we naar Eteck bellen, krijgen we te horen dat we boven en op zolder niet kunnen koelen. Het gaat om vier partijen:

1. Eteck als ontwerper van het systeem.
2. Eteck als leverancier van warmte koeling en tapwater.
3. Era contour als verkoper van de woning.
4. Era Contour als opdrachtgever voor het inregelen.

Eigenlijk zijn het dus maar twee partijen. Ik wil weten of de installatie dusdanig is ontworpen zoals deze met de aangeleverde warmte, koude en tapwater is geplaatst en ingeregeld door Era Contour. Ik wil dus met beide partijen naar de installatie kijken om boven tafel te krijgen wat er nodig is om de installatie te kunnen benutten met betrekking tot warmte, koude en tapwater. Ik wil na al die jaren weten wat er mis is en hoe het opgelost kan worden. Hierbij vraag ik de gemeente om hulp."

De heer Valentijn spreekt in over WKO Weideveld, stand van zaken:

"Geachte heren en dames van de raad van Bodegraven-Reeuwijk. Mijn naam is Ton Valentijn en ik woon al negen jaar in Weideveld. Ik wil graag mijn ongenoegen uiten over het feit dat de gemeente niet bij machte is om Energieleverancier Eteck op de vingers te tikken. De energieleverancier Eteck kan zomaar de koeling dan wel de verwarming dan wel het tapwater naar behoeven stoppen. Deze zomer is pijnlijk duidelijk geworden dat er zomaar iets kan worden beslist over het koelwater. De geleverde temperatuur zou ongeveer

18 graden Celcius moeten zijn. Dit is tijdens de warme dagen zomaar verhoogd. Dit is natuurlijk niet wat zou moeten mogen. De voorgaande jaren, denkend aan de hittegolf van 2019, is dit ook nooit het geval geweest. De reden voor deze verandering van temperatuur is het dauwpunt. Mijns inziens zou het dauwpunt in de woning moeten worden gemeten en eventueel worden afgesloten. Om een hele wijk te straffen voor een beetje condens is dan ook uit den boze. Men is bij teveel condens zelf mans genoeg om de koeling uit te zetten. In het contract van Nuon met deze gemeente is dat dan ook vastgelegd. Hierin zou Eteck zich ten volle moeten conformeren. Dat dit helaas niet lukt, zou voor u als gemeente dan ook een reden voor handhaving moeten zijn. Helaas is deze gemeente van mening, dat er moet worden gepraat met Eteck. Dit gaat natuurlijk al jaren zo en zal dan ook niet gaan veranderen als er geen sancties opgelegd worden. Wij als bewoners van Weideveld, die bewust hebben gekozen voor duurzaamheid, worden op deze manier wel erg hard gestraft. Niet alleen zijn de kosten fenomenaal hoog, ook de grillen van Eteck zijn een doorn in het oog. Let wel dat wij niet naar behoeven kunnen overstappen naar een andere energiemaatschappij. Waar is de heer van GroenLinks gebleven, die bij mij negen jaar geleden heeft beloofd dat dit voor iedereen een werkbaar systeem zou zijn tegen een betaalbare prijs? Ik weet dat wij als Weidevelders misschien geen belangrijke mensen zijn en niet al teveel stemmen zullen kosten, als de heren en dames politici niets doen. Dit tot tegenstelling als er weer moet worden gestemd en je de vraag dan neerlegt. Dan wordt er als zo vaak de loze belofte gemaakt dat "we dit gaan oplossen, als u op ons stemt." Helaas staan we er na twee verkiezingen nog steeds slecht voor. Jammer dames en heren politici, gemiste kans."

De heer Leenderts spreekt in over WKO Weideveld, stand van zaken:

"Geachte leden van de raad en andere aanwezigen. Mijn naam is Jeroen Leenderts en ik ben een van de eerste bewoners van de wijk Weideveld. Er wordt vaak, door onder anderen Eteck, aangegeven dat er maar twee woningen zijn met klachten over het WKO systeem, maar dat klopt niet. Dit heeft ook het onafhankelijk onderzoek van Moventem aangetoond. Wij zijn aangesloten bij de Stichting WKO Wijk Weideveld, die namens ons mag spreken. Helaas heeft het geplande 'groot onderhoud' van Eteck meer problemen veroorzaakt dan opgelost. Zo hebben wij zelf ook onze eigen vakantie eerder moeten beëindigen vanwege een steeds groter wordende lekkage en het geplande verlof van het bedrijf Francken en Vermeij. Aangezien beelden vaak meer zeggen, heb ik hierbij een korte presentatie van het 'groot onderhoud' dat 'al onze problemen zou moeten oplossen'. Tevens heb ik de raad ook een uitgebreider verslag toegestuurd, dat de huidige persoonlijke situatie aangeeft. Ons is destijds het volgende beloofd: "Bij Nuon betaalt u voor Warmtepomp Warmte niet-meer-dan-anders." Helaas is hier niets van waargemaakt. Op 10 juli 2020 zouden wij het groot onderhoud hebben door de firma Francken en Vermeij. Ondanks dat ze al vroeg waren begonnen in de wijk, bleek dat er al snel de ene na de andere lekkage in de wijk ontstond. Dat betekende voor ons een nieuwe afspraak. Op 13 juli 2020 zijn de monteurs langsgelkomen voor het grote onderhoud. Ze hadden niet alle spullen bij zich, zoals de ophangbeugels voor de digitale meters. Deze zijn vervolgens met tape vastgeplakt. De monteurs hadden een lijst met zaken die ze moesten aanpassen. Zo moesten ze de heetwaterbeveiliging testen. Dit kon echter niet getest worden omdat het heet water de hele dag niet beschikbaar was. Ook moest de werking van de kleppen en de meters gecontroleerd worden. De monteurs wisten niet eens hoe ze de controles moesten uitvoeren. Ze hebben het aan iemand anders gevraagd, die het ook nog nooit had gedaan. Het testen werd uitgevoerd tijdens een geplande leveringsonderbreking. Daardoor konden een aantal tests niet uitgevoerd worden.

Uiteindelijk zijn we op vakantie gegaan. Veel burens hadden lekkages, maar wij gelukkig nog niet. Vanwege alle berichten hebben we onze schoonouders gevraagd om even te kijken of er bij ons ook geen lekkage was. Toen bleek dat dit wel het geval was. Zo lekte er ongeveer 17 liter water per dag. Onze schoonouders hebben het huis een tijd in de gaten gehouden, maar na een tijdje gingen zij zelf ook op vakantie. Omdat de lekkage steeds heftiger werd, zijn we toen eerder naar huis gegaan. Sinds het groot onderhoud hebben we hevige condensvorming gekregen op de koude leidingen. De koeling werkt nog steeds niet. Het is onduidelijk wat de klachten veroorzaakt. We wachten inmiddels al zo'n drie weken op een offerte voor een onderdeel dat misschien iets gaat oplossen. Er is geen communicatie vanuit Eteck, Francken en Vermeij en de gemeente Bodegraven-Reeuwijk. Daarnaast hebben we geen vertrouwen meer dat Eteck en Francken en Vermeij onze problemen kunnen oplossen zonder dat dit heel veel geld gaat kosten. Een pluspunt van de werkzaamheden is dat het tapwater weer warm is. Helaas zijn er sinds dit weekend wel weer storingen in de centrale. Hierdoor hebben we soms helemaal geen water. Bedankt voor uw aandacht. Hierbij nogmaals het verzoek in gesprek te blijven met onze stichting om tot een oplossing te komen."

De heer Rorive spreekt in over WKO Weideveld, stand van zaken:

"Geachte leden van de raad en andere toehoorder. Sinds 2012 woon ik samen met mijn vrouw en onze drie zonen aan de Vogelwikke in Bodegraven. We zijn gelukkig met de aankoop van de woning, die wij middels de koopgarant regeling met "korting" konden aankopen. Sindsdien zijn de problemen met het WKO-systeem niet altijd talrijk en kort op elkaar maar in al die jaren ging er geen seizoen voorbij zonder hinder. Zo nu en dan een douche die niet echt warm werd of een bad die niet op temperatuur gebracht kon worden, namen wij voor lief. Het is ons eerste huis, dus weten wij veel. Wel begon ons de hoge rekening te storen. Toen de rechtszaak over Koopgarant zich aandiende en wij de verkoopmap nog een keer doornamen, begonnen wij ons meer en meer aan het WKO-systeem te storen. Over Koopgarant zal ik u kort even opfrissen: enkele blokken in Weideveld zijn aantrekkelijk gemaakt voor starters middels de "Koopgarantregeling". Deze regeling betreft een korting op de aankoopprijs, waarvoor in ruil een deel van de winst op het casco huis moet worden ingeleverd. Bij verkoop van de eerste bewoners bleek de korting een lening te zijn en in combinatie met een net-niet exorbitant ruim uitgevoerde taxatie betekent dat een post van circa € 70.000, – die de Woningstichting inhoudt bij de verplichte terugkoop van woning. Dit in combinatie met de problemen die wij het afgelopen jaar hebben ondervonden met Eteck doet ons denken aan de verkoopgesprekken met Erick Seijs, die tijdens het doorvragen naar de kostencomponenten van het warmtenet zei: "waarom wil je zoveel weten, je hoeft het toch niet te kopen." Hadden we het daar maar bij gelaten. In de afgelopen jaren hebben wij enkele dagen in een keet op de parkeerplaats moeten douchen. Ook hebben wij zeer geregeld de kinderen niet in bad kunnen doen omdat het warme water niet eens de 38 graden haalde. Verder hebben wij lekkage gehad omdat veel van de koppelingen door roest zijn aangetast. Daarnaast is men erachter gekomen dat wij een "eindlus" in onze afleverunit hebben, maar wij zitten niet aan het einde van het systeem. Afspraken voor half acht in de ochtend worden tegen elf uur op dezelfde dag afgemeld. Ook is men erachter gekomen dat de afvoer van het inmiddels niet meer koude water van elders bij ons aangevoerd wordt. Dit betekende dat de vloerverwarming niet gekoeld maar verwarmd wordt bij gebruik tijdens een hete zomer. Volgens Eteck is er niets aan de hand. Met al deze problemen, en de reguliere storingen, beland je bij de klantenservice van Eteck. Er wordt melding gemaakt met de toezegging dat je wordt teruggebeld. De "afmelding" van de storing of überhaupt

een terugbelverzoek is extreem zeldzaam. Storingen worden afgewimpeld met "condens" en "de binnenhuisinstallatie" en de keer dat de monteur zijn neus laat zien is alles in orde. Het speurwerk wat nodig is om tot de conclusie van omgekeerde leidingen te komen, komt niet ter ere van Eteck, die moest na twee weken herinnerd worden aan "we komen snel bij je terug". Ik wil mijn betoog sluiten met de weerlegging van de melding dat er zo weinig storingsmeldingen zijn. Dat is juist want zowel ik als zo veel mensen in de wijk zijn gestopt met melden. De neerwaartse spiraal wordt ingezet doordat meldingen nooit worden beantwoord, de oplossing is er zonder bericht en bij het zelf opvolgen wordt je gevraagd opnieuw een melding te doen. Resultaat is dat men de volgende storing maar niet meer meldt. Het heeft toch geen zin. Via informele kanalen wordt de storing bevestigd en zijn het vaak Rina of Levi die de melding al hebben gedaan. Wij als wijkbewoners zijn blij met voorvechters zoals Rina, Levi en de inmiddels vertrokken Sandra. Zonder hen zou Eteck de vrije hand hebben. Daarmee besluit ik mijn betoog en wil ik u bedanken voor uw tijd."

De heer Tijssen (BBR) stelt dat hij waarschijnlijk namens de hele raad spreekt, wanneer hij stelt dat de raad de genoemde klachten enorm vervelend vindt. Het is een zoektocht naar de juiste aanpak om uit deze problemen te komen. De raad heeft een aantal moties aangenomen om het college aan te spreken op haar verantwoordelijkheid. Voor dit moment kan hij de bewoners enkel sterkte wensen. De raad trekt dit alles zich aan en erkent dat er iets met dit probleem moet gebeuren.

De heer Rorive merkt op dat de bewoners een vrij royaal vastrecht betalen aan Eteck. De hand in de eigen boezem steken is een mooi gebaar. De bewoners betalen echter bijna € 800, – per jaar aan vastrecht voor een systeem dat moeilijk werkt. Het is goed dat de raad dit oppakt. Spreker is van mening dat Eteck ook zelf de hand in eigen boezem kan steken. Bij de aankoop van het systeem is er geen deugdelijk onderzoek gedaan. Dat betekent dat de lasten van dit moment door Eteck zelf aangedaan zijn en dat Eteck hier ook zeker meer kan betekenen.

De heer Valentijn vraagt of de raad daadwerkelijk iets gaat doen en vraagt op welke termijn er iets kan gebeuren. Hij hoopt dat er hierbij een redelijk tijdspad opgesteld kan worden. Zelf doet hij de suggestie van zes weken.

De heer Enter stelt dat hij het schofferend vindt dat er geen enkele vraag vanuit de raad komt. Zelf heeft hij wel enkele vragen. Zo vraagt hij wat de gemeente aan Eteck heeft gevraagd in de update, die nu aan de gang is. Verder wil hij dat de gemeente arrangeert dat Eteck, Era Contour en iemand van de gemeente langskomen om te kijken naar de problemen met het systeem. Spreker stelt dat de bonus van € 28.000, – in oktober geëvalueerd zal worden. Hij vraagt op welke manier er in oktober een grote warmte- en koudevraag georganiseerd wordt om de € 28.000, – aan Eteck te betalen.

Mevrouw De Vries (D66) bedankt de sprekers voor hun inspraak. Het is goed dat sprekers op deze manier aandacht vragen voor hun nood. De raad onderkent zeker dat de nood hoog is. Een aantal van de gestelde vragen zal de raad overnemen en aan het college stellen. Door de bijpraatsessie is de indruk ontstaan dat de gemeente de rol als contractpartner absoluut op zich heeft genomen. De bewoners van Weideveld hebben daardoor een aanspreekpunt. Spreekster begrijpt dat de bewoners haast hebben, omdat er al zolang klachten

zijn. Anderzijds begrijpt ze ook dat er dossieropbouw nodig is, voordat er juridische stappen ondernomen kunnen worden. Tot slot stelt ze dat er sprake zou zijn dat er aan het contract getornd zou worden. Deze avond is spreekster verzekerd dat dit absoluut niet het geval is.

Mevrouw Hertogh (PvdA) geeft aan dat de conclusie getrokken kan worden dat deze inspraakmomenten nog steeds nodig zijn. Ze roept het college dan ook op om deze signalen op te pakken. Verder hoopt ze dat de inspraak van de heren Hogendoorn en Rorive ook op het RIS gezet kunnen worden.

3. Ton van Rheenen spreekt in namens het Evertshuis (20:45 - 20:55)

Notulen:

De heer Van Rheenen spreekt in namens het Evertshuis:

"We zijn blij met het feit dat u als raad in de gelegenheid bent om op basis van een uitgebreide set aan stukken op een zorgvuldige wijze een afweging te maken over de toekomst van het Evertshuis. Uiteraard staan wij voor het voortbestaan van onze prachtige voorziening. Juist in deze tijd, waarin zoveel zaken als gevolg van corona ter discussie staan, is het goed om stil te staan bij het belang van cultuur en een dorpshuisfunctie voor de Reeuwijkse en Bodegraafse gemeenschap. De sociaal-culturele functie van onze activiteiten reiken ver en zijn voor het welbevinden van onze inwoners van grote betekenis. We hebben in de afgelopen tijd in ons beleidsplan en activiteitenplannen een heldere keuze gemaakt: verbreding van onze functie naar sociaal-culturele activiteiten, naast professionele theatercultuur een veelheid van op participatie van doelgroepen gerichte activiteiten, meer dan voorheen aanwezig in de kernen van onze gemeente, kortom een dorpshuisfunctie. We hebben die beleidsinzet in een veelheid van projecten als Bravo, muziekeducatie, ondersteuning van amateurprojecten op het gebied van kunst en cultuur vorm gegeven. Daarmee is de deelname van inwoners verhoogd. We hebben in de afgelopen periode stelselmatig maatregelen genomen om de tekortpositie van de afgelopen jaren te reduceren door:

1. Versterking aan te brengen in bestuur en management.
2. Met hulp van de controller van de gemeente de controle op de financiële huishouding tot stand te brengen.
3. Een aantal bezuinigingen uit te voeren op onder andere personeel gebied en een omschakeling naar activiteitengerelateerde horeca.

Op grond daarvan zou de uitgangspositie voor 2020 – als er zich geen coronacrisis zou hebben voorgedaan – als volgt kunnen worden samengevat:

1. Door de aanpassingen die we hebben gedaan in het aantal voorstellingen, kan het door ons gewenste sociaal-culturele programma voor het subsidiebedrag van € 375, – kostendekkend worden verzorgd.
2. Door de activiteiten gerelateerde horeca is het tekort op deze functie reeds substantieel teruggebracht en is de verwachting dat dit verder zal teruglopen. Door het besluit om de horeca door een externe partij te laten uitvoeren, is het risico op deze functie tot nul gereduceerd.
3. Op de beheersfunctie blijft nog een tekort aanwezig van € 70.000, -. Een deel daarvan kan door besparingen op mantelcontracten en samenwerking met Sport en Welzijn verder worden teruggebracht. Het resterende deel zou door over te gaan naar normale huurprijzen doorberekening naar onder meer de gemeente, de bibliotheek en andere organisaties kunnen worden gerealiseerd.
4. Met deze maatregelen achten wij het mogelijk om – met behoud van het huidige subsidieniveau onze activiteiten kostendekkend te realiseren.

We zijn inmiddels begonnen met de voorbereiding van plannen om de benutting van het Evertshuis verder te versterken en eventueel vrijkomende ruimtes nader in te vullen. We willen aan het Evertshuis nadrukkelijker dan in het verleden een filmhuis-functie verbinden. De afgelopen jaren is de behoefte hieraan gebleken en in de coronatijd is die behoefte nog nadrukkelijker naar voren gekomen. We zijn eerste besprekingen begonnen, gericht op een herinrichting en betere benutting van de begane grond, inclusief foyer van het Evertshuis. Met de bibliotheek willen we kijken naar een vernieuwde en open bibliotheekfunctie op een andere plek op de begane grond. Verder willen we de mogelijkheden verkennen om met een externe partij te bezien of de vrijgekomen ruimte bijvoorbeeld als restaurantvoorziening benut kan worden. Wij steunen dan ook van harte de aanbeveling van het college om over te gaan tot uitwerking van het in het rapport van Synargus opgenomen scenario. Die optie sluit het beste aan bij de bedoelingen waarmee indertijd via een legaat het gebouw door de gemeente is verworven en ontwikkeld. Het houdt de zo belangrijke sociaal-culturele functie niet alleen in stand, maar maakt haar ook toekomstbestendig. Scenario 1 sluit daarnaast aan bij de voornemens die wij in ons beleidsplan en businessplan hebben neergelegd."

Mevrouw De Vries (D66) stelt dat de heer Van Rheenen aangeeft dat het Evertshuis kostendekkend gedraaid zou kunnen hebben, wanneer de coronacrisis niet was uitgebroken. Het theater in Gouda krijgt de huur door de gemeente volledig gecompenseerd. Ze neemt aan dat het Evertshuis dan ook een tekort heeft. Het zou goed zijn als de heer Van Rheenen dat tekort een keer bij de gemeente bekendmaakt. Spreekster juicht de functie als filmhuis toe en vraagt of er ook een samenwerking met het filmhuis in Gouda komt. Het Filmhuis in Gouda heeft veel succes gehad, ook tijdens de coronaperiode. De coronacrisis heeft gevolgen gehad voor mensen die veel thuis moeten werken. In de toekomst zullen minder mensen op kantoor werken en kantoren vooral gebruiken als plek voor ontmoeting en overleg. In die gedachte doordenkend, vraagt ze of de organisaties in het Evertshuis hun kantoor wel echt nodig hebben. Ze vraagt of het mogelijk is of die ruimtes op reservering door de organisaties gebruikt kunnen worden als ontmoetingsplek. Ze hoopt dat dit meegenomen kan worden in de uitwerking van het plan.

De heer Van Rheenen bevestigt dat er een tekort is door de coronacrisis. Er is voor de vakantie een doorrekening gemaakt met de mogelijke consequenties. Op dit moment wordt gekeken of de voorspellingen in deze doorrekening kloppen. Spreker vermoedt dat er wel een tekort zal zijn en dit is al doorgegeven aan de gemeente. De komende weken komen de bestuurders bij elkaar om de cijfers te bespreken. Er zal dan ook een indicatie over de tekorten volgen. Spreker geeft aan dat hij contact zoekt met Filmhuis Gouda en dat hij ook breder dan Gouda kijkt. Verder stelt hij dat hij in het Evertshuis weinig merkt dat mensen thuiswerken, omdat het directe contact met klanten zeer op waarde wordt gesteld. Hij geeft aan de suggestie van mevrouw De Vries mee te nemen.

Mevrouw Oliwkiewicz (ChristenUnie) merkt op dat er steeds gesproken wordt over Dorpshuis 2.0. Ze heeft het idee dat dit nooit goed van de grond gekomen is. Spreekster vraagt hoe de heer Van Rheenen hier tegenaan kijkt.

De heer Van Rheenen stelt dat het Evertshuis meer open zou moeten worden voor allerlei groepen. In het verleden was het wat elitair en kwamen vooral de cultuurliefhebbers in het

Evertshuis. Het afgelopen jaar telt meer dan 11.000 verhuringen aan allerlei organisaties. Er is dus een culturele functie, maar ook een maatschappelijke functie. Door het toevoegen en uitwerken van de maatschappelijke functie is er voor 2.0 gekozen.

De heer Tijssen (BBR) geeft aan dat het businessplan uitgaat van een subsidie van € 275.000, -. In de inspraak gaat het om kostendekkend draaien voor € 375.000, -. Hij vraagt wat er in de afgelopen twee jaar gebeurd is dat er nu € 100.000, - meer nodig is.

De heer Van Rheenen reageert dat de € 275.000, - berekend is met een hele kleine dorps-huisfunctie. De organisatie is echter veel meer uitgebreid door 2.0. In die twee jaar kwam hij tot de ontdekking dat het in dit gebouw met minder dan € 450.000, - niet mogelijk is. Het tekort zit met name in het gebouw en niet per se in de culturele activiteiten. De culturele activiteiten bedruipen zichzelf wel.

4. Wieneke Icke spreekt in namens Bureau Bousa (20:55 - 21:10)

Notulen:

Mevrouw Icke spreekt in namens Bureau Bousa:

"Geachte raadsleden. Ik ben Wieneke Icke, directeur van Bureau Bousa. Jullie kennen ons en weten wat we doen. Ik spreek jullie vanavond toe omdat ik de routekaart over het sociaal domein las. Ik wil met mijn inspraak een stem geven aan de kwetsbare kinderen in onze gemeente. Het college stelt voor om preventieve projecten stop te zetten. Dat raakt het leven en de toekomst van deze kinderen. Ik kan bij dat vooruitzicht niet stil blijven. Jullie voelen de verantwoordelijkheid om de kosten van het sociaal domein omlaag te brengen. De financiële toekomst van onze gemeente staat op het spel. Dat betekent dat er moeilijke keuzes gemaakt zullen moeten worden. Ik heb hier begrip voor. Ik voel een verantwoordelijkheid voor de kinderen in onze projecten. Een betrokken volwassene kan het verschil maken in het leven van een kind dat het moeilijk heeft. Hier is voldoende wetenschappelijk bewijs voor. Je kunt echt met ogenschijnlijk kleine acties de koers van iemands leven verleggen. Een persoon met liefde en aandacht. Dit kan een buurvrouw, een schooldirecteur, een oom of een tante of iemand van de kerk zijn. Je kunt als kind het geluk hebben dat je zo iemand treft. Willen we dit van het toeval laten afhangen? Of willen we als gemeente een vangnet hebben van betrokken en betrouwbare vrijwilligers? Met die vrijwilligers hebben we goud in handen. In dit geval een kleine investering met geweldig rendement. Elk uur dat ik van achter mijn keukentafel besteedt aan onze vijftig vrijwilligers, is dus eigenlijk vijftig uur inzet. Op onze vrijwilligers kun je rekenen, week in week uit. Zij zijn geen toevalstrefker. Ze zijn er niet alleen voor het kind, maar voor het hele gezin. Het zijn vrijwilligers die betrouwbaar zijn, goed getraind worden en betrokken zijn op een manier die vaak zoveel verder gaat dan voorlezen of het schoolwerk. Onze vrijwilligers kosten weinig en zijn enorm belangrijk voor de kinderen. De vrijwilligers zijn uw ogen en oren achter de voordeur. Ze helpen u ook om geld te besparen. Er zijn genoeg voorbeelden waar dure zorg niet nodig was, dankzij de vrijwilliger. Er is nu een geval, waarbij onze mentor in het gezin de enige buffer is tussen het gezin en Jeugdzorg. De mentor doet alles om tot een goed resultaat te komen en is enorm blij dat ik haar aan dit meisje heb gekoppeld. Die motivatie en dat vuur, daar werken wij mee. Ik vraag jullie hulp om dat vuur brandend te houden. Ik vraag jullie om aan deze kinderen te denken, wanneer jullie keuzes maken voor het sociaal domein. Wij kunnen ze helpen, maar daar is jullie steun voor nodig."

Mevrouw Hertogh (PvdA) stelt dat de ondersteuning waar mevrouw Icke om vraagt, wat de

PvdA-fractie betreft zover als in het vermogen van de partij ligt, verlenen. De PvdA-fractie staat volledig achter dit verhaal. Deze preventieve projecten zijn goedkoop en erg goed.

Mevrouw De Vries (D66) bedankt mevrouw Icke voor haar inspraak en stelt dat verschillende raadsleden deze inspraak een warm hart toedragen. Wel vraagt ze of de resultaten in de rapportages nog scherper neergezet kunnen worden. Dit is erg lastig voor preventieprojecten. Het zou mooi zijn als de baten ook in euro's omgezet kunnen worden. Ze realiseert zich dat dit een moeilijke vraag is, maar stelt dat het voor de raad als munitie kan dienen tijdens de strijd om het geld in het sociaal domein.

Mevrouw Icke reageert dat ze haar best gaat doen om een dergelijke rapportage te kunnen leveren. Ze begrijpt dat de wethouder op zoek is naar 'quick wins'. Vergezichten zijn goed, maar in deze fase van het proces is de gemeente op zoek naar harde cijfers, die op dit moment al gegeven kunnen worden. Spreekster stelt dat ze met deze inspraak heeft geprobeerd om duidelijk te maken dat er op dit moment al is voorkomen dat kinderen in duurdere zorg terechtgekomen zijn. Ze stelt dat een uithuisplaatsing zo'n € 200.000, – kost. Als er een uithuisplaatsing voorkomen kan worden, dan is het werk van Bureau Bousa de investering al meer dan waard. Daarnaast is er geen duur kantoor en werkt men vanuit huis. Dit bespaart ook veel kosten.

De heer Tijssen (BBR) vraagt in hoeverre mevrouw Icke is meegenomen in de besprekingen voor de routekaart van het sociale domein. Hij vraagt of mevrouw Icke de bezorgdheid voor de bezuinigingen baseert op de routekaart of dat dit ook vanuit het gesprek met de wethouder komt.

Mevrouw Icke geeft aan dat ze niet is meegenomen bij het opstellen van de routekaart. Verder heeft ze ook van andere organisaties gehoord dat er niet gecommuniceerd is. Als voorbeeld noemt ze SAM. Dit voelt alsof ze met een blinddoek in de boksring is gezet. Het enige wat spreekster weet is dat haar organisatie als 'nice to have' is geoormerkt en niet als 'need to have'.

Mevrouw Oliwkiewicz (ChristenUnie) vraagt aan mevrouw Icke of ze kan aangeven in welke hoek zij zoekt naar andere bronnen van financiering.

Mevrouw Icke stelt dat ze kansen ziet om op zoek te gaan naar private financiering. Ze noemt grote bedrijven en meer gefortuneerde inwoners van de gemeente als kanshebbers. Ze geeft aan dat ze wel tijd nodig heeft om dit te realiseren. Het gaat haar niet lukken om dit voor 1 januari 2021 gereed te hebben. Ze begrijpt dat er bezuinigingen nodig zijn en dat er keuzes gemaakt moeten worden, maar ze hoopt wel op wat tijd.

De heer Van den Acker (VVD) geeft aan dat Bureau Bousa eigenlijk een uitvoeringsorganisatie van de gemeente is. Hij vraagt waarom Bureau Bousa niet geïntegreerd kan worden in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk.

Mevrouw Icke stelt dat ze niet denkt dat hetzelfde aantal uren voor deze kosten gemaakt kunnen worden, wanneer Bureau Bousa geïntegreerd wordt in de gemeente. De werknemers werken voor € 25, – per uur, van achter de keukentafel zonder pensioen. Dit kan niet

gerealiseerd worden in een CAO. Bureau Bousa is partner van de gemeente door invulling te geven aan beleidsdoelen van de gemeente. Daarnaast vraagt ze zich af of Bureau Bousa dezelfde mate van vertrouwen kan krijgen, wanneer het onderdeel van de gemeente zou zijn. Ze ziet het zijn van een 'grassrootsorganisatie' als de basis voor het succes van Bureau Bousa.

5. Mirjam van Veen spreekt in namens SAM (21:10 - 21:25)
Er zal een filmpje over het Huis van Alles getoond worden.

<https://youtu.be/6ygTnqFEAF0>

Notulen:

Mevrouw Van Veen spreekt in namens Sam:

"U bent zometeen een aantal minuten te gast in het Huis van Alles. Bezoekers en vrijwilligers pleiten in het filmpje voor hun voorziening. Ze vragen u om wijsheid in de besluitvorming inzake de bezuinigingen op het sociaal domein. Als projectleider Huis van Alles, spreek ik namens hen in omdat het niet voor iedereen even makkelijk is om een dergelijke inspraak te doen."

De voorzitter geeft aan dat de link van het filmpje in het RIS is opgenomen. Het lukt door technische problemen niet om het filmpje af te spelen. Men kan het filmpje thuis kijken door middel van de link.

6. Dhr. Jan Oostveen spreekt in namens de OPBR (21:25 - 21:40)

Notulen:

De heer Oostveen spreekt in namens de OPBR:

"Geachte leden van de gemeenteraad. Goed dat er met de Startnotitie Bedrijvensvisie aandacht is voor bedrijventerreinen in Bodegraven-Reeuwijk. Wij hebben als ondernemersorganisaties OPBR en RvHID de afgelopen jaren al aandacht voor de schaarste gevraagd. Zo hebben wij ons vorig jaar ook tot u als raad gericht, in relatie tot de discussies over Triple Helix Midden-Holland. Op dit dossier trekken wij, net als op andere dossiers, buiten onze gemeente op met de onze gemeentelijke organisatie Bodegraven-Reeuwijk. Een detail soms met verschillende opvattingen maar daar komen we vaak wel uit. De schaarste aan bedrijventerreinen in onze gemeente is een zeer serieus probleem. In Reeuwijk is er zicht op uitbreiding van Zoutman met Zoutman-West. Door de provincie wordt dit gekarakteriseerd als 'zacht' plan. Maar in Bodegraven is geen bedrijventerrein meer beschikbaar. De leegstand is heel beperkt en er valt geen grond meer uit te geven. Het is makkelijk uit te leggen waarom dit een serieus probleem is. In 2019 heeft de RvHID een onderzoek gedaan, wat liet zien dat de bestaande bedrijven in Bodegraven verwachten de komende jaren 24 hectare extra nodig te hebben om hun natuurlijke groei mogelijk te maken. Dit is ook overgenomen door bureau Buck dat aan de gemeente gerapporteerd heeft. En dan spreken we met die 24 hectare nog niet over het eventueel aantrekken van innovatieve en duurzame bedrijven van buiten of het herplaatsen van niet-agrarische bedrijven uit het buitengebied. We zien echter tegelijkertijd vele hectaren bedrijventerrein in Bodegraven verdwijnen voor woningbouw.

Het is fijn dat het lukt om woningbouw te realiseren op bedrijventerreinen binnen onze gemeente, maar daardoor verdwijnt in tien jaar tijd 12,5 tot 16,5 hectare bedrijventerrein voor woningbouw. Dat is meer dan tien procent. Dus de vraag van bedrijven neemt toe, de beschikbare ruimte neemt af. Bedrijven moeten van hun plek af, zonder perspectief binnen de eigen woonplaats. Dat is dus een echt probleem. Binnen onze regio Midden-Holland kunnen we op begrip rekenen en accepteert men dat wij zeker voor Bodegraven extra ruimte nodig hebben voor (bestaande) bedrijven. In het Triple Helix overleg hebben we dat samen met de gemeente voor elkaar gekregen. De provincie is terughoudend inzake nieuwe ruimte voor bedrijven. Men stelt dat bestaande terreinen geïntensiveerd kunnen worden en daardoor beter gebruikt zouden kunnen worden. Maar onderzoeken (ook van de provincie) tonen aan dat de Bodegraafse bedrijventerreinen tot de meest vitale van Midden-Holland gerekend worden. Verder opteert de provincie voor het zoeken naar een regionale balans. In ons geval dus met Gouda, Waddinxveen, Krimpenerwaard en Zuidplas. Bij schaarste zouden bedrijven gebruik kunnen maken van ruimte (indien beschikbaar) in die gemeenten. Maar de karakteristieken van bedrijventerreinen (en de bedrijven daarop) in andere gemeenten zijn heel anders. De bedrijvigheid is anders. En we willen toch onze eigen bedrijven niet noodzaken zich te verplaatsen naar bedrijventerreinen in Schoonhoven of Lekkerkerk? Hoe aantrekkelijk deze plaatsen vanuit een ander perspectief ook zijn. Heel veel bedrijven in onze gemeente zijn diepgeworteld in de Bodegraven-Reeuwijkse samenleving. De klanten zijn vaak gevestigd in of nabij de vestigingsplaats zelf, de naam van de plaats komt soms zelfs terug in de bedrijfsnaam. Werknemers wonen in de plaats of elders in de gemeente. Bedrijven ondersteunen intensief de samenleving (denk aan verenigingen), zowel bestuurlijk als financieel. Er is dus nadrukkelijk behoefte aan extra bedrijventerrein op een nader te bepalen locatie. Bedrijven zullen moeten uitblinken in duurzaamheid. Er zal zorg gedragen moeten worden voor pluriforme werkgelegenheid. Dit alles ten behoeve van de bedrijven, de werkgelegenheid maar ook voor de lokale samenleving. Wij rekenen op uw steun en informeren u graag nader."

De heer Rijkaart (VVD) vraagt of de heer Oostveen zelf een idee heeft over mogelijke locaties voor een nieuw bedrijventerrein. Verder vraagt hij hoe spreker aankijkt tegen het meerlaags bouwen, om op die manier meer ruimte te kunnen creëren.

De heer Oostveen reageert dat deze kwestie niet los te zien is van het bereikbaarheidsprobleem. De mate van overlast die bedrijventerreinen zouden genereren, hangt direct samen met onder meer de bereikbaarheid. Alternatieven, zoals gesuggereerd met hoger bouwen, zouden hier en daar een oplossing kunnen bieden, maar de oplossing zal te beperkt zijn. Anderzijds moet iedere oplossingsmogelijkheid overwogen worden.

De heer Van Rooijen (CDA) vraagt in hoeverre er verkenningen gedaan zijn door het OPBR over bouwen in de hoogte. Verder vraagt hij of de heer Oostveen kan aangeven voor hoeveel van de benodigde hectaren, hoogbouw een oplossing zou kunnen zijn.

De heer Oostveen reageert dat hij dit graag wil betrekken in een komend uit te voeren onderzoek. Hij denkt echter wel dat er veel bedrijven op de bedrijventerreinen zijn met weinig toepassing voor hoogbouw.

De heer Tijssen (BBR) stelt dat het uitbreiden van bedrijven, zal zorgen voor meerdere

werknemers. Dit zal weer druk opleveren op de woningmarkt. Een andere optie is dat er meer arbeidsmigranten aangetrokken worden. Spreker vraagt in hoeverre deze componenten meegewogen worden bij het vraagstuk over het uitbreiden van de bedrijventerreinen.

De heer Oostveen stelt dat er op termijn tien procent minder bedrijven op de bedrijventerreinen zullen zijn. De keuze om niets te doen, zorgt dus voor een afname van werknemers. Wat de kwestie met arbeidsmigranten betreft, stelt hij dat de OPBR opteert voor meer pluri-forme werkgelegenheid. Hij doelt daarbij op banen van verschillende niveaus, die aansluiten bij de pluriformiteit van het dorp.

PRESENTATIES

7. Startnotitie bedrijvensvisie 2040 (21:45 - 22:30)

Bij de commissie Ruimte van 16 september staan nog meer achtergrondstukken over deze startnotitie.

Notulen:

De heer Van Alten stelt zich voor als ambtenaar bij de gemeente Bodegraven-Reeuwijk in het team economie. Hij houdt zich bezig met de bedrijventerreinen in de Regio. In de motie van de raad werd gevraagd om een brede startnotitie voor bedrijven in de toekomst. Deze startnotitie wordt samengevat in de volgende presentatie om de raad op weg te helpen bij de discussie. De startnotitie bedrijvensvisie 2040 heeft als uitgangspunt dat bedrijven en ondernemers zich in de toekomst kunnen blijven ontwikkelen en ondernemingen rendabel kunnen blijven. Het belangrijkste product dat de gemeente bezit, is kaas. Daaruit zijn verschillende grote bedrijven in Bodegraven-Reeuwijk ontstaan. De bedrijvigheid groeit en dat neemt ook ruimte in. In de motie werden specifieke vragen gesteld. Deze vragen zijn in de notitie langs de volgende lijnen uitgewerkt:

1. Er is een economische visie gemaakt, die teruggrijpt op de karakteristieken van het gebied in economische zin.
2. De agrarische sector .
3. De ruimtevraag van de industriële en dienstverlenende sector.
4. De vitaliteit en innovatieve bedrijven.
5. Het koesteren van bedrijven die bijdragen aan het karakter van de dorpen.
6. Toewerken naar een visie met dilemma's en kansen.

Bodegraven-Reeuwijk is een zeer economisch actieve gemeente. Dorpen zijn vaak zeer afhankelijk van de omgeving en de grote steden in de nabijheid. In Bodegraven-Reeuwijk ligt dit anders en is er een zeer eigenstandig bedrijfsleven. Spreker toont een tabel met de percentages van de totale werkgelegenheid per sector in Bodegraven-Reeuwijk, met daarnaast het landelijke percentage per sector. Hieruit blijkt dat Bodegraven-Reeuwijk vooral veel werkgelegenheid in de groot- en detailhandel en de zakelijke dienstverlening heeft. De agrarische sector is vrij klein met 3,9 procent, maar ligt wel een stuk boven het landelijke percentage. De agrarische sector en veeteelt en de industrie en dienstverlening worden verder uitgelicht in de presentatie. Een analyse van de veeteelt in het veenweidegebied laat zien dat er een schaalvergroting is van het melkveebedrijf. In de eigen omgeving zijn er beperkingen in het veenweidegebied door stedelijke bebouwing en polders. Verder is er een afnemend aantal bedrijven in deze sector. De veehouderij blijft vertegenwoordigd in het veenweidegebied, maar er zal wel wat veranderen. Waarschijnlijk zullen verschillende bedrijven stoppen en blijven er een aantal grotere bedrijven over, die zich sterker op de markt kunnen ontwikkelen. Er zijn veel creatieve en aanvullende verdienmodellen rond de boerde-

rij. Dit zijn mooie activiteiten, maar wat het macro-economische perspectief betreft, is het maar de vraag of er hetzelfde waargemaakt kan worden. Het karakter van het gebied zal behouden blijven. De aanpak voor de overheid is nog nader te definiëren. Er is een sterke sector, waarin de bedrijven verenigd zijn, en die heeft dus ook veel te vertellen. Een analyse van de industriële en zakelijke dienstverlening laat zien dat er een grote vraag is naar bedrijfshuisvesting. Het gaat dan om een vraag van twintig hectare. Er is een afnemend aantal bedrijfslocaties, doordat de locaties getransformeerd worden naar woningbouw. Rapporten van de provincie wijzen uit dat de terreinen van Bodegraven-Reeuwijk een intensief gebruik kennen. Er is een hoge dichtheid, maar ook een hoge kwaliteit. Daarnaast zijn er relatief veel banen op de bedrijventerreinen. Met 46 procent is dat hoger dan het landelijke gemiddelde van 35 procent. De beschikbare ruimte loopt dus terug door transformaties. Intensiveringen zijn wel mogelijk, maar zeker niet voor alle bedrijven. Dit zal betekenen dat er ruimte toegevoegd moet worden of dat bedrijven zullen uitwijken. De ontwikkelingen voor de agrarische sector hebben grote impact op het gebied en op de ruimte, maar staan nog wel op de langere termijn. Dit komt mede doordat er nog gezocht wordt naar de juiste aanpak en doordat de rol van de gemeente in dit proces nog niet geheel gedefinieerd is. Voor de industrie en de dienstverlening is de provincie leidend voor de regio. De provincie stuurt steeds sterker op regionale afspraken in regionale clusters. Ook de verdeling van de bedrijventerreinen verloopt regionaal. Zo zal er een Regionale bedrijventerreinenstrategie 2030 opgesteld worden. De timing is voor deze sector veel duidelijker dan die voor de agrarische sector. De RMH zal deze bedrijventerreinenstrategie moeten vaststellen. Het is de vraag wat een gemeente als Bodegraven-Reeuwijk met deze strategie wil. Er is toestemming van de provincie om Zoutman-West te ontwikkelen. Dit is echter nog niet gedefinieerd. Verschillende bedrijventerreinen in de eigen gemeente zijn zodanig vergetransformeerd dat het geen echte bedrijventerreinen meer zijn. Spreker noemt Weypoort I, Weypoort II en de Willem de Zwijgerstraat als voorbeelden. Provincie Zuid-Holland heeft een behoefteanalyse voor de bedrijventerreinen. Buck Consultancy International heeft een aantal berekeningen gedaan. De Stec-groep is de schrijver van de huidige regionale bedrijventerreinenstrategie. De Stec-groep heeft ook een verdeling gemaakt. Er is een uitbreidingsvraag van tien tot veertien hectare in de periode 2030. Daarnaast is er een vervangingsvraag van acht hectare. In de regionale analyse is een groot deel door de buurgemeenten al belegd. Zoutman-West staat hierbij ingemeten voor zeven hectare. Een andere locatie voor Bodegraven staat gerekend voor elf hectare. De provincie kijkt bij de planning over de conjunctuurgolven heen. De huidige crisis en de conjunctuur hebben enkele gevolgen. De economische adviesbureaus stellen de planning vast voor de langere termijn, oftewel vijf tot zeven jaar. Er komt een aanvullend rapport naar de raad toe, waarin Buck aangeeft op welke manier het rapport van vorig jaar gewaardeerd kan worden, met betrekking tot de coronacrisis. Er bestaat een discussie over de toekomstvisie. Zo zijn er drie scenario's voor de toekomstvisie:

1. Een laag dynamische gemeente: De ruimte van huisvesting voor bedrijven loopt terug. Dit resulteert in minder bedrijven. Bodegraven-Reeuwijk wordt minder een werkgemeente.
2. Een duurzame gemeente: Er is afgewogen ruimte voor ontwikkelingen. De situatie is gericht op het gevestigde bedrijfsleven. De gemeente is naast een woon- ook een werkgemeente.
3. Een hoog dynamische gemeente: Er is ruimte voor grote ontwikkelingen. Er worden nieuwe bedrijven aangetrokken. De nadruk komt meer op een werkgemeente te liggen.

Ontwikkelingen en acties voor de agrarische sector staan op de langere termijn. Er zijn meerdere partners en overheden bij dit proces betrokken. Er zal echter al wel over dit thema gesproken moeten worden. De ruimtevraag voor de industrie en dienstverlening vraagt om het inspelen op de lopende ontwikkeling van de regionale strategie. Het college zal een voorstel doen naar aanleiding van de bespreking van de startnotitie in de commissievergadering van komende week.

De heer Doeschot (GroenLinks) stelt dat duurzaamheid een belangrijke rol speelt in alle drie de scenario's. Hij geeft aan dat hij de titel 'duurzaam' voor scenario 2 niet begrijpt.

De heer Van Alten stelt dat 'duurzaam' bedoeld is als het behouden van hetgeen er al is. Het kan ook uitgelegd worden als het duurzamer gaan werken. Het scenario had beter 'mid-scenario' genoemd kunnen worden.

De heer Van Rooijen (CDA) bedankt de heer Van Alten voor de presentatie en het inzicht dat het geeft in de toekomst van de bedrijvigheid in de gemeente. Uit de inspraak van de OPBR bleek dat deze kwestie zeer samenhangt met de bereikbaarheidsproblematiek. Hij vraagt zich af in hoeverre de ontsluitingsmogelijkheden meegenomen worden bij het onderzoek. Daarnaast vraagt hij of er een beeld is van bedrijven die een ruimtevraag hebben. Hij kan zich voorstellen dat dit kan verschillen per sector.

De heer Van Alten stelt dat mobiliteit niet in deze notitie is opgenomen. Eigenlijk is mobiliteit wel al vijftien jaar onderdeel van het beleid van de gemeente. Met het uitplaatsen van bedrijven naar de buitenranden, in met name Bodegraven, is er sterk ingezet op mobiliteit. De mobiliteit is dus wel degelijk aan de orde, maar momenteel lopen er geen onderzoeken. Het is logisch dat dit meegenomen wordt bij de keuze voor locaties. Op Rijnhoek is er een klein kantorencluster met lokale ondernemingen. Er zijn ook een aantal kantoren die leegstaan. Er is een bedrijfsverzamelgebouw bij de Botrotonde met veel succesvolle bedrijven. De grote ruimtevragen zitten voornamelijk in de logistiek, de vrachtwagens en het vervoer. Er is dus wel degelijk een profiel te maken van bedrijven, die wachten op het moment om de stap te maken. Deze bedrijven zijn bij de gemeente in beeld.

Mevrouw Hertogh (PvdA) stelt dat uit de presentatie is gebleken dat de problemen met betrekking tot de agrarische sector zeer zorgelijk zijn. Ze begrijpt daarom niet dat de problemen voor deze sector op de langere termijn geplaatst worden.

Wethouder de heer KnoI reageert dat het om een visie voor vijf tot tien jaar gaat. Het klopt dat er op dit moment al de nodige uitdagingen zijn, met het oog op de regelgeving en de bodemdaling. Op langere termijn moet er gekeken worden wat dit betekent voor het gebied. Daarom is er aangegeven om nu te beginnen met het nadenken over andere verdienmodellen om het agrarische onderdeel in de gemeente te behouden. Op de korte termijn zullen er ook acties uitgevoerd worden.

Mevrouw Hertogh (PvdA) stelt gerustgesteld te zijn dat de belangrijke problematiek voor zowel de korte als de lange termijn in beeld zijn.

De heer Van den Acker (VVD) merkt op dat er bij de afronding vermeld werd dat het college

een voorstel zou doen voor de startnotitie. Hij stelt benieuwd te zijn naar de gedachten van het college.

Wethouder mevrouw Nieuwenhuizen geeft aan dat het de intentie van het college is om de raad over dit onderwerp in positie te brengen. Haar eigen persoonlijke voorkeur gaat uit naar het middenscenario. Ze denkt dat dit het meest realistisch is en ook het meest bij de eigen gemeente past.

8. Sluiting.

Notulen:

De voorzitter bedankt iedereen voor de aanwezigheid en de bijdragen en sluit de vergadering om 22:35.

Aldus vastgesteld tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk op 15 december 2021;

{{Signer1}}